

پاسخنامه درس دوم: فضل خدا

متوسط

۱- در بیت « ابر، آب داد بیخ درختان مُرده را / شاخ برهنه، پیرهن نوبهار کرد»، «درختان مرده» به چه فصلی اشاره دارد و معنی واژه ی «بیخ» چیست؟

پاسخ: در مصراع اول، «درختان مرده» اشاره به فصل زمستان دارد و «بیخ» به معنای ریشه است.

۲- ضرب المثل عقلش به چشمش هست به چه موضوعی اشاره دارد؟ توضیح دهید.

پاسخ: کسی که فکر نمی کند وبا هر آنچه می بیند قضاوت می کند.

۳- در بین واژه های زیر، به ترتیب چند کلمه را می توان با «گار» و «گر» ترکیب کرد؟

«حیله- ویران- یاد- داد- آفرید- کار- آموز»

پاسخ: گار: یادگار- آفریدگار- آموزگار (۳ کلمه)، گر: حیله گر- ویران گر- دادگر- کارگر (۴ کلمه)

۴- در متن زیر، چند غلط املایی وجود دارد؟

«در همان لحظه، ناگهان زمین به صدا درآمد و فریاد زد: لازم نیست از من تشکر کنید، بلکه شما از آفتاب سپاس گذار باشید که به شما گرما و نور می دهد و باعث می شود گل ها رشد کنند.»

پاسخ: املای صحیح کلماتی که نادرست نوشته شده اند: لحظه _ سپاس گزار

۵- چه تعداد از کلمه های زیر، می توانند با پسوند «گر» ترکیب شوند و واژه ی جدید و معناداری بسازند؟

«پرسش _ بیمار _ شنا _ طیب _ دانا _ رُفت _ رنگ»

پاسخ: پرسش + گر = پرسشگر / شنا + گر = شناگر / رفت + گر = رفتگر

۶- در بیت «ابر، آب داد بیخ درختان مُرده را/ شاخ برهنه، پیرهن نوبهار کرد»، «درختان مرده» به چه فصلی اشاره دارد و منظور از «پیرهن نوبهار» چیست؟

پاسخ: در مصراع اول، «درختان مرده» اشاره به فصل زمستان دارد و در مصراع دوم «پیرهن نوبهار» به شکوفه های بهاری درختان اشاره دارد.

۷- در متن زیر چند نادرستی املایی دیده می شود؟

«مرد، مقداری زر داشت و چون به کسی اعتماد نداشت آن را بُرد و زیر درختی دفن کرد. بعد از مدّتی بیامد و زر تلبد و بازیافت. پس، حاکم کس فرستاد و به نرمی و درشتی زر را بصتد و به صاحب زر، باز داد!»

پاسخ: تلبد ← تلبد / بصتد ← بستد

۸- در بیت «اجزای خاک مُرده، به تأثیر آفتاب/ بستان میوه و چمن و لاله زار کرد» شاعر به کدام فصل اشاره می کند؟

پاسخ: مفهوم بیت: «خداوند بلندمرتبه با کمک آفتاب هستی بخش خاک مرده ی باغ ها و لاله زارها و بوستان ها را زنده می کند. این اتفاق در فصل بهار می افتد که جهان هستی از خواب زمستانی بیدار می شود.»

۹- در بین واژه های زیر ، چند واژه نادرست معنا شده است؟

تحسین: نیکو شمردن	تالاب: برکه	غرور: خودبینی	داوری: قضاوت کردن
مودی: آسیب رساننده	خصلت: خو	بستد: رفت	انجم: آسمان
کاهلی: سستی	هلاک: نابودی		

پاسخ: معنای صحیح کلماتی که نادرست معنا شده اند:

بستد: گرفت/ انجم: ستارگان، جمع نجم

دشوار

۱۰- در بیت «ابر، آب داد بیخ درختان مُرده را/ شاخ برهنه، پیرهن نوبهار کرد»، «درختان مرده» به چه فصلی اشاره دارد و منظور از «پیرهن نوبهار» چیست؟

پاسخ: در مصراع اول، «درختان مرده» اشاره به فصل زمستان دارد و «پیرهن نوبهار» به شکوفه های بهاری درختان اشاره دارد.

۱۱- در جاهای خالی متن زیر به ترتیب کدام علائم نگارشی قرار می گیرند؟

او با دیدن زیبایی و شادابی گل به شگفت آمد و گفت -- به به -- تو چه گل سرخ زیبایی هستی -- ش

پاسخ: او با دیدن زیبایی و شادابی گل به شگفت آمد و گفت: «به به! تو چه گل سرخ زیبایی هستی!»

۱۲- کتاب «زیباترین قصه ها» اثر است.

پاسخ: کتاب «زیباترین قصه ها»، اثر مهدی مرادحاصل است.

۱۳- املای چه تعداد از کلمات زیر، نادرست است؟

«ضعیف - تعمّل - لطیف - برّ و بهر - نغمه خان - حشره - انکبوت - قطره ی باران - خارِ گل - صحرا»

پاسخ: املای صحیح کلمات: تامل - برّ و بحر - نغمه خوان - عنکبوت

۱۴- در متن زیر چند غلط املایی وجود دارد؟

«در همان لحظه، ناگهان زمین به صدا درآمد و فریاد زد: لازم نیست از من راضی باشید، بلکه شما باید از آفتاب سپاس گذار باشید که به شما گرما و نور می دهد و باعث می شود گل ها در کنار خوارها رشد کنند.»

پاسخ: املای صحیح کلماتی که نادرست نوشته شده اند: لحظه - سپاس گزار - خارها

۱۵- املای چه تعداد از واژه های زیر نادرست است؟

«برّ و بهر - ماه و انجم - تأثیر آفتاب - غرور و خودبینی - لیل و نهار - حسرت - سراغ - سپاس گذار - تشکر»

پاسخ: املای درست واژه ها: برّ و بحر - لیل و نهار - سپاس گزار

۱۶- در میان واژه های زیر، چند کلمه غلط املایی دارد؟

«صخره ها- تسوّر- تعمّل- ویژه گی- برّ و بحر- مقررور- سپاسگذار- جذب»

پاسخ: غلط های املایی و صحیح آن ها عبارت اند از:

تسوّر ← تصوّر / تعمّل ← تأمل / ویژه گی ← ویژگی / مقررور ← مغرور / سپاسگذار ← سپاسگزار

۱۷- پاسخ دهید .

- شعر فضل خدا از کیست؟ **پاسخ:** سعدی

- سرود ملی کشورمان با چه دعایی به پایان می رسد؟ **پاسخ:** پایداری و جاودانگی کشورمان.

ساده

۱۸- علامت نگارشی جای خالی کدام گزینه با سایر گزینه ها متفاوت است؟

۱) برای پیشرفت ایران چه کارهایی باید انجام داد ...

۲) گفت: چرا دیر آمدی ... گفتم: چون ترافیک بود.

۳) وقتی به خانه ی دوستم رفتم ... متوجه شدم او در خانه نیست.

۴) آیا تلاش و کوشش عامل موفقیت است ... بله.

پاسخ: گزینه ی «۳» بررسی گزینه ها:

گزینه ی «۱»: برای پیشرفت ایران چه کارهایی باید انجام داد؟

گزینه ی «۲»: گفت چرا دیر آمدی؟ گفتم: چون ترافیک بود.

گزینه ی «۳»: وقتی به خانه ی دوستم رفتم، متوجه شدم او در خانه نیست.

گزینه ی «۴»: آیا تلاش و کوشش عامل موفقیت است؟ بله.

۱۹- مفهوم ضرب المثل «عقلش به چشمش است»، در کدام گزینه آمده است؟

۱) خودش را بسیار عاقل می داند. ۲) فقط به عیب های دیگران توجه می کند.

۳) با دیدن هر چیزی پی به راز آن می برد. ۴) به دنبال دلیل نمی رود و هر چه ببیند، قبول می کند.

پاسخ: گزینه ی «۴» ضرب المثل صورت سؤال در مواردی کاربرد دارد که فرد ظاهر بین است و براساس ظاهر قضاوت می

کند و هرچه ببیند، باور می کند و به دنبال دلیل و حقیقت آن نمی رود.

۲۰- در متن زیر، ضمیرهای مشخص شده به ترتیب به چه کسی یا چه چیزی اشاره دارد؟

«پروانه ی مغرور، وقتی دید که پروانه ها به او توجهی نمی کنند، ناراحت و غمگین به روی گل سرخی نشست و گفت: به

به! تو چه گل سرخ زیبایی هستی! گل سرخ، لبخندی زد و گفت: از گلبرگ هایم تشکر کن که سرخی و بوی خوش من از آن

هاست.»

۱) پروانه ی مغرور- گل سرخ- گلبرگ ها ۲) پروانه ها- گل سرخ- گل های سرخ

۳) پروانه ی مغرور- پروانه ی مغرور- گل های سرخ ۴) پروانه ها- پروانه ی مغرور- گلبرگ ها

پاسخ: گزینه ی «۱» در متن صورت سؤال «او» اشاره به پروانه ی مغرور، «من» اشاره به گل سرخ و «آن ها» اشاره به گلبرگ

ها دارد.

۲۱- کدام ضرب المثل با متن زیر در ارتباط است؟

«مردی صبح زود در دشت سرسبز و خرمی قدم می زد. کشاورزی را دید که در حال کار کردن بود. آن مرد از کشاورز پرسید: چرا صبح به این زودی شروع به کار کرده ای؟ کشاورز پاسخ داد: من برای داشتن محصولات خوب باید بسیار کار کنم و چه زمانی بهتر از صبح زود؟»

(۱) مرغ همسایه، غاز است. (۲) ماهی را هر وقت از آب بگیری تازه است.

(۳) سحرخیز باش تا کامروا باشی. (۴) جوجه ها را آخر پا ز می شمارند.

پاسخ: گزینه ی «۳» متن صورت سؤال و ضرب المثل گزینه ی «۳»، هر دو به این موضوع اشاره دارند که برای موفقیت در کارها، باید سحرخیز بود.

۲۲- جای خالی داستان زیر با کدام ضرب المثل کامل می شود؟

«در کتاب خانه ی پدرم کتاب مثنوی معنوی را دیدم. آن را که باز کردم، این بیت را دیدم که می گفت: «صورت و هیئت بود چون قشرو پوست / معنی اندر وی چو مغز ای یار و دوست» معنی آن را از پدرم پرسیدم. پدر گفت: منظور مولانا این است که ما نباید به ظاهر توجه کنیم؛ زیرا آنچه که مهم است، حقیقت و معنای هر چیز می باشد. به پدرم گفتم: این بیت مرا یاد ضرب المثل..... انداخت.»

(۱) مرغ همسایه غاز است (۲) عقلش به چشمش است.

(۳) جوجه را آخر پاییز می شمارند. (۴) دست بالای دست بسیار است.

پاسخ: گزینه ی «۲» متن صورت سؤال اشاره به نکوهش ظاهربینی دارد و ضرب المثل «عقلش به چشمش است» نیز دقیقاً به این مسئله اشاره دارد.

۲۳- این سخن امام صادق (ع) که می فرمایند: «خواب زیاد، دین و دنیای انسان را از بین می برد.»، مفهومی مشابه کدام ضرب المثل دارد؟

(۱) میهن دوستی نشانه ی ایمان است.

(۲) سحرخیز باش تا کامروا باشی.

(۳) مرغ همسایه غاز است.

(۴) جوجه ها را آخر پاییز می شمارند.

پاسخ: گزینه ی «۲»

حدیث صورت سؤال و ضرب المثل گزینه ی «۲»، هر دو به این مسئله اشاره دارند که سحرخیز بودن موجب موفقیت در کارهای شما شود.

۲۴- در بین واژه های زیر، به ترتیب چند کلمه با پسوند «گر» و چند کلمه با پسوند «گار» ترکیب معناداری را می سازند؟ «روز- حيله- یاد- ویران- داد- پرورد- کار- اشغال»

(۱) چهار _ چهار (۲) پنج _ سه (۳) شش _ دو (۴) دو _ شش

پاسخ: گزینه ی «۲»

- حيله گر- ویرانگر- دادگر- کارگر- اشغالگر (۵ کلمه)

- روزگار- یادگار- پروردگار (۳ کلمه)

۲۵- نحوه ی خوانش کدام جمله با سایر گزینه ها متفاوت است؟

(۱) فرا رسیدن دهه ی فجر گرامی باد.

(۲) با آرزوی خوشبختی، ازدواجتان را تبریک می گوئیم.

(۳) سالی خوش برایتان آرزو می کنم.

(۴) تسلیت می گوئیم، غم آخرتان باشد.

پاسخ: گزینه ی «۴» عبارات گزینه های «۱»، «۲» و «۳» پیام تبریک هستند، اما عبارت گزینه ی «۴» پیام تسلیت است و نحوه ی خوانش آن با سایر گزینه ها تفاوت دارد.

۲۶- در داستان زیر، به جای ضرب المثل مشخص شده از کدام ضرب المثل می توان استفاده کرد؟

«سارا چند روزی است که بازی شطرنج را یاد گرفته است. او از پدرش خواهش کرد که با هم بازی کنند. در اوایل بازی، سارا چند مهره ی پدر را از بازی خارج کرد و بعد با غرور گفت: بازی دیگر تمام است؛ از الان مشخص است که من برنده شده ام. پدرش گفت: صبر کن دخترم؛ شب دراز است و قلندر بیدار.»

(۱) آتش را با جاش بردن.

(۲) جوجه را آخر پاییز می شمارند.

(۳) آب در هاون کوبیدن.

(۴) موش توی سوراخ نمی رفت، جارو به دمش می بست.

پاسخ: گزینه ی «۲» مفهوم ضرب المثل «شب دراز است و قلندر بیدار» این است که نتیجه، در آخر کار معلوم می شود که با ضرب المثل «جوجه را آخر پاییز می شمارند» هم مفهوم است.

۲۷- کدام بیت به فراوانی نعمت های خداوند و عدم توانایی انسان در به جا آوردن شکر آن نعمت ها اشاره دارد؟

(۱) توحیدگوی او، نه بنی آدم اند و بس / هر بلبلی که زمزمه بر شاخسار کرد

(۲) ابر، آب داد بیخ درختان مرده را / شاخ برهنه، پیرهن نوبهار کرد

(۳) اجزای خاک مرده، به تأثیر آفتاب / بستان میوه و چمن و لاله زار کرد

(۴) فضل خدای را، که تواند شمار کرد؟ / یا کیست آن که شکر یکی از هزار کرد؟

پاسخ: گزینه ی «۴»

بیت گزینه ی «۴» به این مفهوم اشاره دارد که از آن جا که نعمت های خداوند فراوان است، هیچ کس نمی تواند شکر یکی از هزاران نعمت او را به جا آورد.

۲۸- مفهوم بیت زیر در کدام گزینه آمده است؟

«توحید گوی او، نه بنی آدم اند و بس / هر بلبلی که زمزمه بر شاخسار کرد»

۱) نه تنها انسان ها، بلکه همه ی موجودات به یگانگی خداوند اعتقاد دارند و او را عبادت می کنند.

۲) خداوند، تنها یار و یاور موجودات است و آن ها را هدایت می کند.

۳) تنها انسان ها به یگانگی خداوند اعتقاد دارند.

۴) انسان، خداوند را در تمام مراحل زندگی خود حاضر و ناظر بر همه ی اعمالش می بیند.

پاسخ: گزینه ی «۱» مفهوم صحیح بیت صورت سؤال در گزینه ی «۱» آمده است.

۲۹- مفهوم بیت «توحید گوی او، نه بنی آدم اند و بس / هر بلبلی که زمزمه بر شاخسار کرد» در کدام گزینه آمده است؟

۱) هنگامی که انسان ها به شکر و سپاس خداوند می پردازند، بلبلان نیز از شادی آواز می خوانند.

۲) بهترین زمان برای حمد و سپاس خداوند، هنگام بهار است.

۳) نه تنها انسان ها تسبیح گوی خدا هستند، بلکه همه ی موجودات عالم نیز خداوند را ستایش می کنند.

۴) انسان ها هنگام سپاس خداوند باید قدر نعمت هایشان را نیز بدانند.

پاسخ: گزینه ی «۳» مفهوم بیت صورت سؤال: «نه تنها انسان ها تسبیح گوی خدا هستند، بلکه همه ی موجودات عالم نیز

در حال ستایش و پرستش خداوند هستند.»

۳۰- کدام یک از گزینه های زیر صحیح نیست؟

۱) شعرها و متن های مختلف را باید با یک لحن ثابت بخوانیم.

۲) در هنگام خواندن نوشته ها در مکان ها و موقعیت های مختلف، حالت و لحن خود را با آن مکان و موقعیت هماهنگ می کنیم.

۳) لحن خواندن متن تبریک و تسلیت با هم یکسان نیست.

۴) برای آن که یک شعر را با لحن درست بخوانیم، باید به محتوای آن بیندیشیم.

پاسخ: گزینه ی «۱» اید با توجه به ویژگی های هر متن، لحن مناسب با آن را برگزینیم.

۳۱- جاهای خالی متن زیر با نشانه های کدام گزینه کامل می شود؟

پروانه، ناراحت و غمگین به روی گل سرخی که گلبرگ هایش را باز کرده بود نشست پروانه با دیدن زیبایی گل به شگفت آمد و گفت به به! تو چه گل سرخ زیبایی هستی

۱) « / . / : / . / . » ۲) « / ، / ؟ / ، / ! / . »

۳) « / ، / . / : / ! / » ۴) « / ؟ / ! / : / « / » / . »

پاسخ: گزینه ی «۳»

پروانه، ناراحت و غمگین به روی گل سرخی که گلبرگ هایش را باز کرده بود، نشست. پروانه با دیدن زیبایی گل به شگفت آمد و گفت: «به به! تو چه گل سرخ زیبایی هستی!»

۳۲- مصراع های کدام بیت هم قافیه نیستند؟

۱) رفتی و نمی شوی فراموش / می آیی و می روم من از هوش

۲) نگر تا که دهقان دانا چه گفت / به فرزندان، چون همی خواست خفت

۳) در کتاب چار فصل زندگی / صفحه ها پشت سر هم می روند

۴) خوشا به حالت ای روستایی / چه شاد و خرم چه باصفایی

پاسخ: گزینه ی «۳» کلمات قافیه در گزینه های «۱، ۲ و ۴» به ترتیب عبارت اند از:

گزینه ی «۱»: «فراموش و هوش»

گزینه ی «۲»: «گفت و خفت»

گزینه ی «۴»: «روستایی و باصفایی»

متوسط

۳۳- پدیده آورنده ی هر یک از آثار زیر به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

- داستان «راز گل سرخ» - شعر «رقص باد، خنده ی گل» - شعر «ای همه هستی ز تو پیدا شده»

۱) مهدی مراد حاصل - پروین دولت آبادی - نظامی

۲) محمد میر کیانی - پروین دولت آبادی - سعدی

۳) مهدی مراد حاصل - پروین اعتصامی - نظامی

۴) محمد میر کیانی - پروین اعتصامی - سعدی

پاسخ: گزینه ی «۱» داستان «راز گل سرخ» اثر مهدی مراد حاصل است.

شعر «رقص باد، خنده ی گل» سروده ی پروین دولت آبادی است.

شعر «ای همه هستی ز تو پیدا شده» سروده ی نظامی است.

۳۴- در بیت «ابر، آب داد بیخ درختان مُرده را / شاخ برهنه، پیرهن نوبهار کرد»، «درختان مرده» به چه فصلی اشاره دارد و معنی واژه ی «بِیخ» چیست؟

(۱) بهار- ساقه (۲) بهار- ریشه (۳) زمستان- ریشه (۴) زمستان- ساقه

پاسخ: گزینه ی «۳» در مصراع اول، «درختان مرده» اشاره به فصل زمستان دارد و «بِیخ» به معنای ریشه است.

۳۵- کدام گزینه با بیت زیر قرابت معنایی دارد؟

«فضل خدای را، که تواند شمار کرد؟ / یا کیست آن که شکر یکی از هزار کرد؟»

(۱) نعمت دنیا و دنیا نزد حق بیگانه است / هیچ عاقل مهر ورزد با چنین بیگانه ای؟

(۲) نعمت بار خدایا ز عدد بیرون است / شکر انعام (نعمت دادن) تو هرگز نکند شکر گزار

(۳) ای فضل تو دست گیر من، دستم گیر / سیر آمده ام ز خویشتن، دستم گیر

(۴) گر قرب (نزدیکی) خدا می طلبی دلجو باش / و ندر پس و پیش خلق نیکوگو باش

پاسخ: گزینه ی «۲» بیت صورت سؤال و بیت گزینه ی «۲»، هر دو به این موضوع اشاره دارند که نعمت های خداوند آن قدر زیاد هستند که انسان توانایی شکرگزاری آن ها را ندارد.

۳۶- عبارت زیر با کدام بیت ارتباط دارد؟

«عالم تماشاخانه ی شگفتی های آفرینش است. یعنی به هر طرف که نگاه می کنیم، آفریده های زیبای خداوند را می بینیم.»

۱) فضل خدای را، که تواند شمار کرد؟ / یا کیست آن که شکر یکی از هزار کرد؟

۲) توحیدگوی او، نه بنی آدمند و بس / هر بلبلی که زمزمه بر شاخسار کرد

۳) برگ درختان سبز در نظر هوشیار / هر ورقش دفتری است معرفت کردگار

۴) کف نیاز به درگاه بی نیاز برآر / که کار مرد خدا جز خدای خوانی نیست

پاسخ: گزینه ی «۳» عبارت سؤال و بیت گزینه ی «۳»، هر دو به این مسئله اشاره دارند که با مشاهده ی زیبایی ها و شگفتی های عالم و تأمل درباره ی آن ها، می توانیم به شناخت خدا برسیم.

۳۷- شعر زیر را بخوانید و به سؤالات پاسخ دهید.

«شنیدم که مردی غم خانه خورد / که زنبور بر سقف او لانه کرد

زنش گفت از اینان چه خواهی؟ مکن / که مسکین پریشان شوند از وطن

بشد مرد نادان پس کار خویش / گرفتند یک روز زن را به نیش

زن بی خرد بر در و بام و کوی / همی کرد فریاد و می گفت شوی:

مکن روی بر مردم ای زن تُرش / تو گفتی که زنبور مسکین مکش»

با توجه به داستان، معنی واژه ی «مسکین» چیست؟

۴) خوار و حقیر

۳) بیچاره و بدبخت

۲) دارای مسکن

۱) آرام بخش

پاسخ: گزینه ی «۳» با توجه به این که در متن «مسکین» صفت زنبور است، گزینه های «۱»، «۲» و «۴» معنای مناسبی برای این واژه نیست و معنای آن «بیچاره و بدبخت» است.

۳۸- لحن خوانش کدام بیت، با سایر ابیات متفاوت است؟

۱) ملکا ذکر تو گویم که تو پاکی و خدایی / نروم جز به همان ره که توام راهنمایی

۲) چنین گفت رستم به اسفندیار / که کردار ماند ز ما یادگار

۳) خداوندا تویی حامی و حاضر / به حال بندگان خویش ناظر

۴) جز در تو، قبله نخواهیم ساخت / گر نوازی تو، که خواهد نواخت؟

پاسخ: گزینه ی «۲» لحن ابیات گزینه های «۱»، «۳» و «۴» مدح و ستایش است، اما لحن بیت گزینه ی «۲» حماسی است.

۳۹- در بین واژه های زیر، به ترتیب چند کلمه را می توان با «گار» و «گر» ترکیب کرد؟

«حیله- ویران- یاد- داد- آفرید- کار- آموز»

۴) دو _ پنج

۳) پنج _ دو

۲) سه _ چهار

۱) چهار _ سه

پاسخ: گزینه ی «۲»

گار: یادگار- آفریدگار- آموزگار (۳ کلمه)

گر: حیله گر- ویران گر- دادگر- کارگر (۴ کلمه)

۴۰- مفهوم کدام بیت با بیت زیر یکسان است؟

«فضل خدای را، که تواند شمار کرد؟ / یا کیست آن که شکر یکی از هزار کرد؟»

۱) توحیدگوی او، نه بنی آدم اند و بس / هر بلبلی که زمزمه بر شاخسار کرد

۲) از دست و زبان که برآید؟ / کز عهده ی شکرش به در آید

۳) ای همه هستی ز تو پیدا شده / خاک ضعیف از تو توانا شده

۴) شکر نعمت، نعمت افزون کند / کفر نعمت از کفت بیرون کند

پاسخ: گزینه ی «۲»

مفهوم هردو بیت صورت سؤال و گزینه ی «۲»، این است که فضل و بخشش خداوند قابل شمارش نیست و هیچ کس نمی تواند شکر نعمت های خداوند را آن گونه که شایسته هست، به جا آورد.

۴۱- در متن زیر، چند غلط املایی وجود دارد؟

«در همان لحظه، ناگهان زمین به صدا درآمد و فریاد زد: لازم نیست از من تشکر کنید، بلکه شما از آفتاب سپاس گذار باشید که به شما گرما و نور می دهد و باعث می شود گل ها رشد کنند.»

۴، یک

۳، چهار

۲، سه

۱، دو

پاسخ: گزینه ی «۱» املای صحیح کلماتی که نادرست نوشته شده اند: لحظه _ سپاس گزار

۴۲- در هنگام خواندن نوشته ها در مکان ها و موقعیت های مختلف، مهم ترین عامل کدام است؟

۱) هماهنگی با افراد حاضر در جمع با سبک خواندن

۲) هماهنگی حالت و لحن صدا با مکان و موقعیت

۳) بیان سریع مطالب و موضوعات نوشته

۴) هماهنگی موضوع نوشته با لهجه ها و گویش های مختلف

پاسخ: گزینه ی «۲» ما به هنگام خواندن نوشته ها در مکان ها و موقعیت های مختلف، حالت خودمان و لحن صدایمان را با آن مکان و موقعیت، هماهنگ می کنیم.

۴۳- هر یک از قسمت های مشخص شده در بیت زیر، به ترتیب درباره ی کدام فصل های سال هستند؟

«اجزای خاک مرده، به تأثیر آفتاب / بستان میوه و چمن و لاله زار کرد»

۱) پاییز _ تابستان ۲) پاییز _ بهار ۳) زمستان _ تابستان ۴) زمستان _ بهار

پاسخ: گزینه ی «۴» «خاک مرده» به فصل زمستان و «بستان میوه و چمن و لاله زار» به فصل بهار اشاره دارد.

۴۴- مفهوم کدام مصراع نادرست است؟

۱) فضل خدای را، که تواند شمار کرد؟ ← انسان ها در شمارش نعمت های خدا ناتوان هستند.

۲) بحر آفرید و برّ و درختان و آدمی ← خداوند، خالق تمام موجودات جهان است.

۳) شاخ برهنه، پیرهن نوبهار کرد ← درختان بی برگ زمستانی در بهار سرسبز می شوند.

۴) توحیدگوی او، نه بنی آدم اند و بس ← در کارها باید از خدای یاری خواست، نه از آدمیان.

پاسخ: گزینه ی «۴» مفهوم مصراع «توحیدگوی او، نه بنی آدم اند و بس» این است که فقط انسان ها خدا را عبادت نمی کنند، بلکه همه ی موجودات مشغول عبادت خدا هستند.

۴۵- بیت زیر، با کدام عبارت ارتباط دارد؟

«توحیدگوی او، نه بنی آدم اند و بس / هر بلبلی که زمزمه بر شاخسار کرد»

۱) آیا نمی دانی که هر چه در آسمان ها و زمین است، خدا را تسبیح می کند؟

۲) خداوند خالق همه چیز است.

۳) آیا نمی دانی که خداوند از آسمان آبی فرستاد و زمین را سرسبز و خرم گردانید؟

۴) و خدا شما را از زمین، مانند گیاهی رویاند؛ سپس بار دیگر به زمین بازگرداند.

پاسخ: گزینه ی «۱» بیت صورت سؤال و عبارت گزینه ی «۱»، هر دو به این مسئله اشاره دارند که تمام موجودات مشغول عبادت و تسبیح خداوند هستند.

۴۶- در کدام گزینه، ضرب المثل و معنی آن با هم تناسب ندارد؟

۱) درخت گردکان به این بلندی، درخت خربزه الله اکبر! ← نامناسب بودن مقایسه

۲) جوجه ها را آخر پاییز می شمارند. ← نتیجه ی کار، آخر پاییز معلوم می شود.

۳) سحرخیز باش تا کامروا باشی. ← افرادی که صبح زود بیدار می شوند، موفق هستند.

۴) عقلش به چشمش است. ← فقط به ظاهر توجه می کند.

پاسخ: گزینه ی «۲» مفهوم ضرب المثل گزینه ی «۲» این است که «نتیجه ی کار، آخر کار معلوم می شود.»

۴۷- از دو بیت زیر کدام گزینه برداشت نمی شود؟

«فضل خدای را، که تواند شمار کرد؟/ یا کیست آن که شکر یکی از هزار کرد؟»

بحر آفرید و برّ و درختان و آدمی/ خورشید و ماه و انجم و لیل و نهار کرد»

(۱) کرم و بخشش بی نهایت خدا

(۲) ناتوان بودن انسان در شکرگزاری از خداوند

(۳) تلاش انسان برای شناخت خدا

(۴) بی شمار بودن آفریده های خدا

پاسخ: گزینه ی «۳» در ابیات صورت سؤال اشاره ای به تلاش انسان برای شناخت خدا نشده است.

۴۸- چه تعداد از کلمه های زیر، می توانند با پسوند «گر» ترکیب شوند و واژه ی جدید و معناداری بسازند؟

«پرسش - بیمار - شنا - طیب - دانا - رُفت - رنگ»

(۱) چهار (۲) سه (۳) دو (۴) یک

پاسخ: گزینه ی «۲»

پرسش + گر = پرسشگر / شنا + گر = شناگر / رفت + گر = رفتگر

۴۹- کدام بیت با بیت «فضل خدای را، که تواند شمار کرد؟/ یا کیست آن که شکر یکی از هزار کرد؟» ارتباط دارد؟

(۱) یا رب به فضل خویش ببخشای بنده را/ آن دم که عازم سفر آن جهان شود

(۲) چو نومید ماند از همه چیز و کس/ امیدش به فضل خدا ماند و بس

(۳) خدای ار (اگر) به حکمت ببندد دری/ گشاید به فضل و کرم دیگری

(۴) شکر کدام فضل به جای آورد کسی؟/ حیران بماند هر که درین افتکار (تفکر) کرد

پاسخ: گزینه ی «۴» ابیات صورت سؤال و گزینه ی «۴» هر دو به این مسئله اشاره دارند که نمی توان نعمت های خدا را آن گونه که شایسته است، شکر کرد.

۵۰- لحن خوانش کدام بیت، با سایر ابیات تفاوت دارد؟

۱) ای همه هستی ز تو پیدا شده / خاک ضعیف از تو توانا شده

۲) چنین گفت رستم به اسفندیار / که کردار ماند ز ما یادگار

۳) خداوندا تویی حامی و حاضر / به حال بندگان خویش ناظر

۴) یار شو ای مونس غمخوارگان / چاره کن ای چاره ی بیچارگان

پاسخ: گزینه ی «۲» لحن ابیات گزینه های «۱»، «۳» و «۴» به صورت مدح و ستایش است، اما لحن بیت گزینه ی «۲» حماسی است.

۵۱- در بیت «ابر، آب داد بیخ درختان مُرده را / شاخ برهنه، پیرهن نوبهار کرد»، «درختان مرده» به چه فصلی اشاره دارد و منظور از «پیرهن نوبهار» چیست؟

۱) بهار _ میوه های درختان

۲) بهار _ شکوفه های بهاری

۳) زمستان _ میوه های درختان

۴) زمستان _ شکوفه های بهاری

پاسخ: گزینه ی «۴» در مصراع اول، «درختان مرده» اشاره به فصل زمستان دارد و در مصراع دوم «پیرهن نوبهار» به شکوفه های بهاری درختان اشاره دارد.

۵۲- مفهوم عبارت «همیشه کسی یا چیزی هست که می تواند بهتر از آدم و داشته هایش باشد.» با کدام مثل ارتباط معنایی بیش تری دارد؟

(۱) از هر دست بدهی از همان دست می گیری.

(۲) سحرخیز باش تا کامروا شوی

(۳) دست بالای دست بسیار است.

(۴) جوجه ها را آخر پاییز می شمارند.

پاسخ: گزینه ی «۳» مفهوم مثل «دست بالای دست بسیار است» این است که همیشه کسی یا چیزی هست که می تواند بهتر از آدم و داشته هایش باشد.

۵۳- لحن و آهنگ خواندن کدام یک از ابیات زیر، با بقیه متفاوت است؟

(۱) توحیدگوی او، نه بنی آدم اند و بس/ هر بلبلی که زمزمه بر شاخسار کرد

(۲) بحر آفرید و برّ و درختان و آدمی/ خورشید و ماه و آنجم و لیل و نهار کرد

(۳) از پی توست این همه امید و بیم/ هم تو ببخشی و ببخش، ای کریم

(۴) فضل خدای را، که تواند شمار کرد؟/ یا کیست آن که شکر یکی از هزار کرد؟

پاسخ: گزینه ی «۳» ما به هنگام خواندن نوشته ها در مکان ها و موقعیت های مختلف، حالت خودمان و لحن و صدایمان را با آن مکان و موقعیت، هماهنگ می کنیم. برای مثال لحن خواندن متن تبریک و متن تسلیت با یکدیگر متفاوت است. این مسئله درباره ی اشعار و متون مختلف نیز صادق است.

بررسی ابیات: ابیات گزینه های «۱»، «۲» و «۴» همگی از شعر فضل خدا می باشند و لحن خواندن آن ها با بیت گزینه ی «۳» که از شعر «ای همه هستی ز تو پیدا شده» انتخاب شده، متفاوت است.

۵۴- لحن کدام یک از ابیات زیر با بقیه فرق دارد؟

۱) ای همه هستی ز تو پیدا شده / خاک ضعیف از تو توانا شده

۲) ای نام تو بهترین سرآغاز / بی نام تو نامه کی کنم باز

۳) دوش بیچاره در هراس افتاد / گریه کرد و به التماس افتاد (دوش: دیشب)

۴) خداوندا، تویی حامی و حاضر / به حال بندگان خویش ناظر

پاسخ: گزینه ی «۲» درگزینه های «۱»، «۲» و «۴»، لحن شعر «ستایش گونه» است و شاعر به «ستایش خداوند» می پردازد، اما درگزینه ی «۳»، لحن شعر «داستانی و هیجانی» است.

۵۵- در هنگام خواندن متن یک داستان یا یک شعر، رعایت کدام مورد، ویژگی های متن را به شنونده بهتر منتقل می کند؟

۱) توجه به نشانه های نگارشی

۲) توجه به زمان و مکان داستان یا شعر

۳) توجه به لحن و آهنگ

۴) توجه به جزئیات داستان یا شعر

پاسخ: گزینه ی «۳» خواندن داستان یا شعر با لحن و آهنگ مناسب محتوای آن، می تواند باعث ارتباط حسی و عاطفی بهتری بین نویسنده با شنونده ی آن شود.

۵۶- معنی شعر در کدام گزینه درست است؟

۱) شاخ برهنه، پیرهن نوبهار کرد ← از شاخه های خشک، پیراهنی برای بهار آفرید.

۲) به دانش گرای و بدو شو بلند ← به وسیله ی دانش می توانی از جا برخیزی.

۳) ابر، آب داد بیخ درختان مرده را ← باران بر درختان خشکیده بارید.

۴) توحید گوی او، نه بنی آدم اند و بس ← فقط انسان ها خدا را ستایش می کنند.

پاسخ: گزینه ی «۳» معنی درست سایر گزینه ها:

گزینه ی «۱»: شاخه های خشک، پیراهن بهاری را به تن کردند. (شاخه های خشک سبز شدند).

گزینه ی «۲»: به وسیله ی دانش به مقام والا و بلند مرتبه ای می رسی.

گزینه ی «۴»: تنها انسان ها خدا را ستایش نمی کنند. (همه ی موجودات خدا را می پرستند).

۵۷-داستان زیر بیان کنند هی ضرب المثل کدام گزینه است؟

«پسرک در کتابخانه نشسته بود و به دوستش می گفت: «نیمی از سال تحصیلی گذشته است و من اصلاً درس نخوانده ام؛

نیمه ی دیگر سال دردی از من دوا نمی کند.»

دوستش نگاهی به او کرد و گفت: «اگر همین حالا شروع کنی و از تمام وقت خود نهایت استفاده را ببری، حتماً موفق خواهی شد.»

۱) مرغ همسایه غاز است. ۲) دست بالای دست بسیار است.

۳) ماهی را هر وقت از آب بگیری تازه است. ۴) سحر خیز باش تا کامروا شوی.

پاسخ: گزینه ی «۳»

مفهوم داستان با ضرب المثل «ماهی را هر وقت از آب بگیری تازه است» در ارتباط می باشد. در هر دو، این مفهوم را داریم که حتی از کم ترین وقت و امکانات هم اگر درست استفاده کنیم، موفق خواهیم شد.

۵۸- در متن زیر چند نادرستی املایی دیده می شود؟

«مرد، مقداری زر داشت و چون به کسی اعتماد نداشت آن را بُرد و زیر درختی دفن کرد. بعد از مدتی بیامد و زر تلبد و بازنیافت. پس، حاکم کس فرستاد و به نرمی و درشتی زر را بصتد و به صاحب زر، بازداد!»

(۴) صفر

(۳) دو

(۲) یک

(۱) سه

پاسخ: گزینه ی «۳» تلبد ← طلبید بصتد ← بستد

۵۹- با توجه به حکایت «راز گل سرخ» در کتاب خوانداری کدام گزینه در مورد «پروانه» درست نیست؟

(۱) پروانه به سبب خوش رنگی و زیبایی خود بسیار مغرور و خودپسند بود.

(۲) پروانه های دیگر دور او حلقه می زدند و از زیبایی اش تعریف می کردند.

(۳) پروانه در انتهای داستان فهمید که تمام زیبایی خود را مدیون خداوند است که او را زیبا آفریده.

(۴) پروانه در انتهای داستان دیگر آن پروانه ی مغرور سابق نبود.

پاسخ: گزینه ی «۲» پروانه های دیگر به خاطر غرور پروانه از او فاصله می گرفتند و به سمتی دیگر پرواز می کردند.

۶۰- معنی کلمه های مشخص شده ی بیت زیر در کدام گزینه به ترتیب درست آمده است؟

«اجزای خاک مرده، به تأثیر آفتاب / بستان میوه و چمن و لاله زار کرد»

(۱) مجموعه - صبر کردن - گلزار - محل رویدن انواع گل

(۲) بخش - فکر کردن - باغ انگور - محل رویدن گندم

(۳) کوچک - اثر گذاشتن - علفزار - محل رویدن سبزه

(۴) بخش ها - نفوذ کردن - باغ - محل رویدن انواع گل

اجزا: بخش ها، پاره ها / تأثیر: نفوذ کردن، اثر گذاشتن

بستان: باغ میوه / لاله زار: محل رویدن انواع گل

۶۱- کدام یک از بیت های زیر به ناتوانی بشر از شکر تمام نعمت های خداوند اشاره دارد؟

۱) فضل خدای را که تواند شمار کرد؟/ یا کیست آن که شکر یکی از هزار کرد؟

۲) اجزای خاک مرده به تأثیر آفتاب/بستان میوه و چمن و لاله زار کرد

۳) ابر، آب داد بیخ درختان مرده را/ شاخ برهنه پیرهن نوبهار کرد

٤) توحید گوی او نه بنی آدم اند و بس/ هر بلبلی که زمزمه بر شاخسار کرد

پاسخ: گزینه ی «۱» در این بیت در مصراع دوم به ناتوانی بشر از شکرگزاری کامل نعمت های خداوند اشاره شده است.

۶۲- با توجه به متن زیر کدام ویژگی نمی تواند صفت «چشمه» باشد؟

«شاپرک از بالای چشمه ای که از دل کوه می جوشید و به سمت پایین می آمد، ایستاد. خوب به عکس بال های نازکش که در زیر نورخورشید در آب چشمه می درخشیدند نگاه کرد و در دل خدای مهربان را به خاطر بال های زیبایش شکر کرد.»

(۱) زلال (۲) صاف (۳) آرام (۴) کدر

پاسخ: گزینه ی «۴» با توجّه به این که شاپرک می توانسته عکس زیبایی های خود را در آب ببیند، پس چشمه مثل آینه زلال و صاف و آرام بوده است.

۶۳- در بیت «اجزای خاک مُرده، به تأثیر آفتاب/ بستان میوه و چمن و لاله زار کرد» شاعر به کدام فصل اشاره می کند؟

(۱) زمستان (۲) تابستان (۳) پاییز (۴) بهار

پاسخ: گزینه ی «۴»

مفهوم بیت: «خداوند بلندمرتبه با کمک آفتاب هستی بخش خاکِ مرده ی باغ ها و لاله زارها و بوستان ها را زنده می کند. این اتفاق در فصل بهار می افتد که جهان هستی از خواب زمستانی بیدار می شود.»

۶۴- کدام گزینه در مورد شعر زیر درست نیست؟

«هر دم از عمر می رود نفسی / چون نگه می کنم نماند بسی

ای که پنجاه رفت و در خوابی / مگر این پنج روز دریابی»

(۱) «نفسی» و «بسی»، کلمات قافیه ی بیت اول هستند.

(۲) دارای آهنگ و وزن است.

(۳) چهار بیت و دو مصراع دارد.

(۴) «خوابی» و «دریابی» کلمات قافیه ی بیت دوم هستند.

پاسخ: گزینه ی «۳» این شعر دارای دو بیت و چهار مصراع است.

دشوار

۶۵- واژه های قافیه در کدام گزینه نادرست مشخص شده است؟

۱) نشد گنج پیدا ولی رنجشان/ چنان چون پدر گفت شد گنجشان

۲) نگر تا که دهقان دانا چه گفت/ به فرزندگان، چون همی خواست خفت

۳) توانا بود هر که دانا بود/ ز دانش دل پیر برنا بود

۴) سلام گرم ما به روی ماهت/ به آفتاب روشن نگاهت

پاسخ: گزینه ی «۳» واژه های «دانا و برنا» در گزینه ی «۳» قافیه هستند.

۶۶- در همه ی عبارت های زیر به جز گزینه ی ... واژه هایی وجود دارد که آهنگ یکسانی دارند؟

۱) فضل خدای را که تواند شمار کرد؟/ یا کیست آن که شکر یکی از هزار کرد؟

۲) مرد خسته و تشنه با الاغش به یک جالیز خربزه رسید.

۳) بحر آفرید و برّ و درختان و آدمی/ خورشید و ماه و آنجم و لیل و نهار کرد

۴) یار شو ای مونس غمخوارگان/ چاره کن ای چاره ی بیچارگان

پاسخ: گزینه ی «۳»

در گزینه ی «۱»: واژه های شمار و هزار در گزینه ی «۲»: واژه های خسته و تشنه

و در گزینه ی «۴»: واژه های غمخوارگان و بیچارگان آهنگ یکسانی دارند.

۶۷- کدام گزینه مترادف کلمه ی «فضل» نیست؟

- (۱) بخشش (۲) برتری (۳) نیکویی (۴) احترام

پاسخ: گزینه ی «۴» فضل: بخشش، نیکویی و برتری

۶۸- لحن کدام بیت با سایر ابیات متفاوت است؟

(۱) ز خاشاک وز خار و شاخ درخت / یکی آتشی برفروزید سخت

(۲) یکی اسپ دیدند در مرغزار / بگشتند گرد لب جویبار

(۳) همی گفت کاکنون پیاده دوان / کجا پویم از ننگ تیره روان

(۴) تا چه خواهی گرفتن ای مغرور / روز درماندگی به سیم دغل

پاسخ: گزینه ی «۴» لحن ابیات گزینه های «۱»، «۲» و «۳» حماسی، تند و کوبنده است، اما بیت گزینه ی «۴» لحن تعلیمی، پند و اندرز دارد.

۶۹- در کدام گزینه، علامت های نگارشی نادرست به کار رفته اند؟

(۱) رئیس محمد بی درنگ گفت: «به نام نامی مولای متقیان، نامش را علی می گذارم.»

(۲) الان با دو نظامی خود اسیر دلواری ها هستیم. ولی فرمانده ی جوان آن ها اجازه داده است که آخرین حرف هایم را بنویسم.

(۳) آیا این جوانمردی در درون من و تو هم دیده می شود؟ من هنوز نمی دانم در چه راهی کشته شده ام.

(۴) سختی های دریا و تنگدستی مردم جنوب و مقاومت آن ها از رئیس علی، جوانی بی باک، دلیر و مرد مدار ساخته بود.

پاسخ: گزینه ی «۲» الان با دو نظامی خود اسیر دلواری ها هستیم ؛ ولی فرمانده ی جوان آن ها اجازه داده است که آخرین حرف هایم را بنویسم.

۷۰- عبارت کدام گزینه با بیت «فضل خدای را، که تواند شمار کرد؟ / یا کیست آن که شکر یکی از هزار کرد؟» قرابت معنایی دارد؟

۱) شکر نعمت، نعمت افزون کند / کفر، نعمت از کفت بیرون کند

۲) از دست و زبان که برآید؟ / کز عهده ی شکرش به در آید

۳) به ناکردن شکر پروردگار / شنیدم که برگشت از او روزگار

۴) چو بینی دعاگوی دولت، هزار / خداوند را شکر نعمت گزار

پاسخ: گزینه ی «۲» مفهوم مشترک ابیات صورت سؤال و گزینه ی «۲»، این است که هیچ کس نمی تواند شکر نعمت های خدا را به جا بیاورد.

۷۱- کدام گزینه در رابطه با شعرخوانی صحیح است؟

۱) نخستین مرحله برای خواندن، انتخاب لحن و آهنگ مناسب است.

۲) پس از انتخاب لحن و آهنگ مناسب، شعر را بسیار آرام و شمرده می خوانیم.

۳) پس از سرودن شعر و تشخیص لحن مناسب آن، با آهنگ و سرعت آهسته، خوانش را شروع می کنیم.

۴) با توجه به ویژگی های محتوا، لحن و آهنگ مناسب را انتخاب می کنیم.

پاسخ: گزینه ی «۴» صورت صحیح سایر گزینه ها: گزینه ی «۱»: نخستین مرحله برای خواندن شعر، اندیشیدن درباره ی محتوا و آهنگ مناسب آن است.

گزینه ی «۲»: با توجه به لحن و آهنگ شعر، آن را با آهنگ و سرعت مناسب می خوانیم.

گزینه ی «۳»: پس از مرور شعر و تشخیص لحن مناسب آن، با آهنگ و سرعت مناسب، خوانش را شروع می کنیم.

۷۳- کدام ابیات با هم ارتباط معنایی دارند؟

الف، نعمت بار خدایا ز عدد بیرون است / شکر انعام (نعمت ها) تو هرگز نکند شکر گزار

ب، نعمت بسیار داری شکر از آن بسیارتر / نعمت افزون تر شود آن را که او شاکر بود

ج، فضل خدای را، که تواند شمار کرد؟ / یا کیست آن که شکر یکی از هزار کرد؟

د، گر بر سر من زبان شود هر مویی / یک شکر تو از هزار نتوانم کرد

ه، شکر نعمت را نکویی کن که حق / دوست دارد بندگان حق گزار

۱) ج _ ه _ د ۲) ب _ الف _ ج ۳) ب _ ج _ ه ۴) الف _ ج _ د

پاسخ: گزینه ی «۴» ابیات «الف»، «ج» و «د» هر سه به این موضوع اشاره دارند که انسان توانایی شکرگزاری نعمت های بی اندازه ی خداوند را ندارد.

۷۳- چه تعداد از کلمه های زیر نادرست معنی شده اند؟

«تأمل کردن: اندیشیدن - گسیخت: قطع شد - نوازی: نبخشی - لیل: روز - گردکان: گردو - شاهد: بیننده»

۱) صفر ۲) یک ۳) دو ۴) سه

پاسخ: گزینه ی «۳» معنای صحیح واژه هایی که نادرست معنا شده اند:

نوازی: مهربانی و نوازش نکنی، محبت نکنی - لیل: شب

۷۴- کدام ابیات با هم ارتباط معنایی دارند؟

الف، نعمت بار خدایا ز عدد بیرون است / شکر انعام (نعمت ها) تو هرگز نکند شکر گزار

ب، نعمت بسیار داری شکر از آن بسیارتر / نعمت افزون تر شود آن را که او شاکر بود

ج، فضل خدای را، که تواند شمار کرد؟ / یا کیست آن که شکر یکی از هزار کرد؟

د، گر بر سر من زبان شود هر مویی / یک شکر تو از هزار نتوانم کرد

ه، شکر نعمت را نکویی کن که حق / دوست دارد بندگان حق گزار

۱) ج- ه- د ۲) ب- الف- ج ۳) ب- ج- ه ۴) الف- ج- د

پاسخ: گزینه ی «۴» ابیات «الف»، «ج» و «د» هر سه به این موضوع اشاره دارند که انسان توانایی شکرگزاری نعمت های بی اندازه ی خداوند را ندارد.

۷۵- با توجه به معنا و مفهوم مصراع های زیر، در کدام گزینه فعل «کرد» در معنای متفاوتی به کار رفته است؟

۱) فضل خدای را، که تواند شمار کرد؟ ۲) یا کیست آن که شکر یکی از هزار کرد؟

۳) خورشید و ماه و انجم و لیل و نهار کرد ۴) هر بلبلی که زمزمه بر شاخسار کرد

پاسخ: گزینه ی «۳» در گزینه های «۱»، «۲» و «۴»، «کرد» فعل کمکی به معنی «انجام دادن» است، اما در گزینه ی «۳» به معنی «ساختن و آفریدن» می باشد.

۷۶- عبارت کدام گزینه، مفهوم بیت زیر را به طور کامل بیان می کند؟

«توحیدگوی او، نه بنی آدم اند و بس/ هر بلبل که زمزمه بر شاخسار کرد»

۱) فقط انسان ها نیستند که خدا را عبادت می کنند، بلکه بلبل ها هم در حال عبادت خدا هستند.

۲) همه ی موجودات توسط خداوند آفریده شده اند.

۳) خداوند نه فقط انسان ها، بلکه موجودات دیگر مانند بلبل ها را نیز عاقل آفریده است.

۴) فقط انسان ها نیستند که عبادت خداوند را به جا می آورند، بلکه همه ی موجودات جهان روز و شب او را عبادت می کنند.

پاسخ: گزینه ی «۴» در بیت صورت سؤال، منظور از «بنی آدم»، «انسان ها» هستند و منظور از «بلبل»، همه ی موجودات جهان است که در حال ذکر و عبادت خداوند هستند.

۷۷- در هنگام خواندن نوشته ها در مکان ها و موقعیت های مختلف، مهم ترین عامل کدام است؟

۱) هماهنگی با افراد حاضر در جمع با سبک خواندن

۲) هماهنگی حالت و لحن صدا با مکان و موقعیت

۳) هماهنگی لحن گفت و گو با موضوع خواندن

۴) هماهنگی موضوع نوشته با موقعیت

پاسخ: گزینه ی «۲» ما به هنگام خواندن نوشته ها در مکان ها و موقعیت های مختلف، حالت خودمان و لحن صدایمان را با آن مکان و موقعیت، هماهنگ می کنیم.

۷۸- کدام بیت با بیت زیر ارتباط معنایی کم تری دارد؟

«فضل خدای را، که تواند شمار کرد؟ / یا کیست آن که شکر یکی از هزار کرد؟»

۱) از دست و زبان که برآید / کز عهده ی شکرش به در آید؟

۲) هر که شکر نعمت یزدان گزارد مؤمن است / وانکه اندر نعمتش کفران نماید کافر است

۳) من بی تو دمی قرار نتوانم کرد / احسان تو را شمار نتوانم کرد

۴) گر سر هر موی من یابد زبان / شکرهای تو نیاید در بیان

پاسخ: گزینه ی «۲» در ابیات صورت سؤال و گزینه های «۱»، «۳» و «۴» سخن از این است که هیچ کس نمی تواند آن طور که شایسته است، شکر نعمت های خداوند را به جا بیاورد، اما بیت گزینه ی «۲» این مفهوم را بیان می کند که هر کسی که شکر نعمت های خدا را به جا آورد، مؤمن و هر کسی که این کار را انجام ندهد، کافر است.

۷۹- کدام بیت از نظر مفهوم با آیه ی شریفه ی «آسمان های هفت گانه و زمین و کسانی که در آن ها هستند، همه تسبیح و حمد او رامی گویند.» مطابقت دارد؟

۱) فضل خدای را، که تواند شمار کرد؟ / یا کیست آن که شکر یکی از هزار کرد؟

۲) جز در تو، قبله نخواهیم ساخت / گر نوازی تو، که خواهد نواخت؟

۳) توحیدگوی او، نه بنی آدم اند و بس / هر بلبلی که زمزمه بر شاخسار کرد

۴) ابر، آب داد بیخ درختان مرده را / شاخ برهنه، پیرهن نوبهار کرد

پاسخ: گزینه ی «۳» مفهوم آیه ی صورت سؤال و بیت گزینه ی «۳» این است که فقط انسان ها نیستند که حمد و ستایش خداوند را به جا می آورند، بلکه همه ی موجودات عالم در حال تسبیح گفتن خداوند هستند.

۸۰- در بیت «ابر، آب داد بیخ درختان مُرده را/ شاخ برهنه، پیرهن نوبهار کرد»، «درختان مرده» به چه فصلی اشاره دارد و منظور از «پیرهن نوبهار» چیست؟

(۱) بهار _ میوه های درختان

(۲) بهار _ شکوفه های بهاری

(۳) زمستان _ میوه های درختان

(۴) زمستان _ شکوفه های بهاری

پاسخ: گزینه ی «۴» در مصراع اول، «درختان مرده» اشاره به فصل زمستان دارد و «پیرهن نوبهار» به شکوفه های بهاری درختان اشاره دارد.

۸۱- کدام گزینه با بیت زیر قرابت معنایی دارد؟

«فضل خدای را، که تواند شمار کرد؟ / یا کیست آن که شکر یکی از هزار کرد؟»

(۱) نعمت دنیا و دنیا نزد حق بیگانه است / هیچ عاقل مهر ورزد با چنین بیگانه ای؟

(۲) نعمت بار خدایا ز عدد بیرون است / شکر انعام تو هرگز نکند شکر گزار

(۳) ای فضل تو دست گیر من، دستم گیر / سیر آمده ام ز خویشتن، دستم گیر

(۴) گر قرب (نزدیکی)، خدا می طلبی دلجو باش / وندر پس و پیش خلق نیکوگو باش

پاسخ: گزینه ی «۲» بیت صورت سؤال و بیت گزینه ی «۲» هر دو به این موضوع اشاره دارند که نعمت های خداوند آن قدر زیاد هستند که انسان توانایی شکرگزاری آن ها را ندارد.

۸۲- مفهوم بیت کدام گزینه با بیت زیر ارتباط ندارد؟

«ابر، آب داد بیخ درختان مرده را / شاخ برهنه، پیرهن نوبهار کرد»

۱) از ابر نوبهار چو باران فروچکید / چندین هزار لاله ز خارا برون دمید

۲) آمد بهار خرم و آورد خرمی / وز فر (شکوه) نوبهار شد آراسته زمین

۳) از آمدن بهار و از رفتن دی / اوراق وجود ما همی گردد طی

۴) برگ نو آرد، درخت نارون / سبز گردد شاخساران کهن

پاسخ: گزینه ی «۳» ابیات گزینه های «۱»، «۲» و «۴» و بیت صورت سؤال به آمدن فصل بهار، زنده شدن زمین و سبز شدن شاخ و برگ درختان اشاره دارند، اما بیت گزینه ی «۳» بیانگر گذر عمر آدمی است.

۸۱- شعر زیر با کدام گزینه قرابت معنایی ندارد؟

«فضل خدای را که تواند شمار کرد؟ / یا کیست آن که شکر یکی از هزار کرد؟»

۱) گر سر هر موی من یابد زبان / شکرهای تو نیاید در بیان

۲) شکر نعمت، نعمت افزون کند / کفر نعمت از کفت بیرون کند

۳) من بی تو دمی قرار نتوانم کرد / احسان تو را شمار نتوانم کرد

۴) گر بر تن من زفان شود هر مویی / یک شکر تو از هزار نتوانم کرد (زفان: زبان)

پاسخ: گزینه ی «۲» در ابیات گزینه های «۱»، «۳» و «۴»، مانند بیت صورت سؤال به این نکته تأکید شده است که فضل و نعمت های خداوند رانمی توان برشمرد و حتی شکرگزاری از یکی از نعمت های بی کران خداوند ناممکن است.

۸۴- در هنگام خواندن نوشته ها در مکان ها و موقعیت های مختلف، مهم ترین عامل کدام است؟

(۱) هماهنگی با افراد حاضر در جمع با سبک خواندن (۲) هماهنگی حالت و لحن صدا با مکان و موقعیت

(۳) هماهنگی لحن گفت و گو با موضوع خواندن (۴) هماهنگی موضوع نوشته با موقعیت

پاسخ: گزینه ی «۲» ما به هنگام خواندن نوشته ها در مکان ها و موقعیت های مختلف، حالت خودمان و لحن صدایمان را با آن مکان و موقعیت، هماهنگ می کنیم.

۸۵- مفهوم بیت کدام گزینه با سایر ابیات یکسان نیست؟

(۱) هر گل و برگی که هست، یاد خدا می کند / بلبل و قمری چه خواند؟ یاد خداوندگار

(۲) بی یاد تو نیست هیچ مرغی / در سبزه و باغ و بوستان ها

(۳) سحر بلبل حکایت با صبا کرد / که عشق روی گل با ما چه ها کرد

(۴) توحیدگوی او، نه بنی آدم اند و بس / هر بلبلی که زمزمه بر شاخسار کرد

پاسخ: گزینه ی «۳» ابیات گزینه های «۱، ۲ و ۴» به این موضوع اشاره دارند که پرندگان و تمامی موجودات، به ذکر و عبادت خداوند مشغول هستند، اما بیت گزینه ی «۳» به عشق بلبل و گل اشاره دارد.

۸۶- در متن زیر چند غلط املائی وجود دارد؟

«در همان لحظه، ناگهان زمین به صدا درآمد و فریاد زد: لازم نیست از من راضی باشید، بلکه شما باید از آفتاب سپاس گذار باشید که به شما گرما و نور می دهد و باعث می شود گل ها در کنار خوارها رشد کنند.»

(۱) سه (۲) دو (۳) چهار (۴) یک

پاسخ: گزینه ی «۱» املائی صحیح کلماتی که نادرست نوشته شده اند:

لحظه _ سپاس گزار _ خارها

۸۷- املای چه تعداد از واژه های زیر نادرست است؟

«بر و بهر - ماه و انجم - تأثیر آفتاب - غرور و خودبینی - لیل و نهار - حسرت - سراغ - سپاس گذار - تشکر»

(۱) چهار (۲) پنج (۳) سه (۴) دو

پاسخ: گزینه ی «۳» املای درست واژه ها: بر و بحر - لیل و نهار - سپاس گزار

۸۸- شعر زیر با کدام گزینه قرابت معنایی ندارد؟

«فضل خدای را که تواند شمار کرد؟ / یا کیست آن که شکر یکی از هزار کرد؟»

(۱) گر سر هر موی من یابد زبان / شکرهای تو نیاید در بیان

(۲) شکر نعمت، نعمت افزون کند / کفر، نعمت از کف بیرون کند

(۳) من بی تو دمی قرار نتوانم کرد / احسان تو را شمار نتوانم کرد

(۴) گر بر تن من زفان شود هر مویی / یک شکر تو از هزار نتوانم کرد (زفان: زبان)

پاسخ: گزینه ی «۲» در گزینه های «۱، ۳ و ۴» مانند بیت صورت سؤال به این نکته تأکید شده است که فضل و نعمت های

خداوند را نمی توان برشمرد و حتی شکر کردن یک نعمت از نعمت های بی کران خداوند، ناممکن است.

۸۹- کدام گزینه در رابطه با شعرخوانی صحیح است؟

(۱) نخستین مرحله برای خواندن، انتخاب لحن و آهنگ مناسب است.

(۲) پس از انتخاب لحن و آهنگ مناسب، شعر را آرام و شمرده می خوانیم.

(۳) پس از سرودن شعر و تشخیص لحن مناسب آن، با آهنگ و سرعت آهسته، خوانش را شروع می کنیم.

(۴) باتوجه به ویژگی های محتوا، لحن و آهنگ مناسب را انتخاب می کنیم.

پاسخ: گزینه ی «۴» صورت صحیح سایر گزینه ها:

گزینه ی «۱»: نخستین مرحله برای خواندن شعر، اندیشیدن درباره ی محتوا و آهنگ مناسب آن است.

گزینه ی «۲»: با توجه به لحن و آهنگ شعر، آن را با آهنگ و سرعت مناسب می خوانیم.

گزینه ی «۳»: پس از مرور شعر و تشخیص لحن مناسب آن، با آهنگ و سرعت مناسب، خوانش را شروع می کنیم.

۹۰- در کدام گزینه، ضرب المثل و معنی آن با هم تناسب ندارد؟

۱) درخت گردکان به این بلندی، درخت خربزه الله اکبر! ← نامناسب بودن مقایسه

۲) جوجه ها را آخر پاییز می شمارند. ← نتیجه ی کار آخر پاییز معلوم می شود.

۳) سحرخیز باش تا کامروا باشی. ← افرادی که صبح زود بیدار می شوند، موفق هستند.

۴) عقلش به چشمش است. ← فقط به ظاهر توجه می کند.

پاسخ: گزینه ی «۲» مفهوم ضرب المثل گزینه ی «۲» این است که «نتیجه ی کار، آخر کار معلوم می شود».

۹۱- در میان واژه های زیر، چند کلمه غلط املایی دارد؟

«صخره ها- تسوّر- تعمّل- ویژه گی- برّ و بحر- مقررور- سپاسگذار- جذب»

۴، سه

۳، شش

۲، چهار

۱، پنج

پاسخ: گزینه ی «۱» غلط های املایی و صحیح آن ها عبارت اند از:

تسوّر ← تصوّر / تعمّل ← تأمل / ویژه گی ← ویژگی

مقررور ← مغرور / سپاسگذار ← سپاسگزار